

Karta pracy: Wikipedia pod lupą

Łukasz Migniewicz

Wikipedia jako pole sporu – analiza neutralności treści i wpływu edytorów na interpretację historii.

Cel:

- Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy treści internetowych.
- Rozpoznawanie faktów, opinii i manipulacji w artykułach Wikipedii.
- Zrozumienie wpływu kontekstu historycznego i politycznego na interpretację wydarzeń.
- Świadome korzystanie z treści dostępnych w sieci i umiejętność oceny ich rzetelności.

Na kolejnych stronach znajdują się instrukcja oraz dwie wersje tabeli. Pierwsza dla uczniów i uczennic, druga (z przykładowymi odpowiedziami) dla nauczycieli i nauczycielek.

Karta pracy

Przeczytaj poniższe zdania. Zdecyduj, czy jest to fakt, twierdzenie (opinia) czy połączenie obu. Uzasadnij swoją odpowiedź w rubryce „Komentarz”.

Wersja dla uczniów i uczennic:

Nr	Zdanie	Fakt	Opinia	Pół na pół	Komentarz
1	"Gdańsk zawsze był polski i to nie podlega dyskusji."				
2	"W źródłach anglojęzycznych do 1945 roku miasto występowało jako Danzig."				
3	"Edytorzy Wikipedii manipulują treściami, aby forsować swoje poglądy."				
4	"Wikipedia jest całkowicie neutralnym i obiektywnym źródłem wiedzy."				
5	"Hasło o Gdańsku na Wikipedii miało ponad 1400 edycji między 2003 a 2005 rokiem."				
6	"Spory o nazwę Gdańsk/Danzig wynikają z różnych perspektyw historycznych."				
7	"Wojny edycyjne są dowodem na to, że Wikipedia jest niepewnym źródłem wiedzy."				
8	"Nazewnictwo miast w Wikipedii jest jedynie kwestią lingwistyczną, a nie historyczną."				
9	"Wikipedia może być wykorzystywana do szerzenia dezinformacji."				
10	"Edytorzy Wikipedii powinni usuwać wszystkie kontrowersyjne informacje."				

Przykładowe odpowiedzi

Nr	Zdanie	Fakt	Opinia	Pół na pół	Komentarz
1	"Gdańsk zawsze był polski i to nie podlega dyskusji."		✓		Stronnicza deklaracja, brak odniesienia do źródeł; element czysto propagandowy.
2	"W źródłach anglojęzycznych do 1945 roku miasto występowało jako Danzig."	✓			Opiera się na danych historycznych.
3	"Edytorzy Wikipedii manipulują treściami, aby forsować swoje poglądy."			✓	Możliwe, ale wymaga dokładnej analizy niemal każdego hasła i niezbitych dowodów i przykładów manipulacji.
4	"Wikipedia jest całkowicie neutralnym i obiektywnym źródłem wiedzy."		✓		Wikipedia dąży do neutralności, ale bywa podatna na manipulacje.
5	"Hasło o Gdańsku na Wikipedii miało ponad 1400 edycji między 2003 a 2005 rokiem."	✓			Dane statystyczne można zweryfikować.
6	"Spory o nazwę Gdańsk/Danzig wynikają z różnych perspektyw historycznych."	✓			Opisuje rzeczywistą sytuację sporu.
7	"Wojny edycyjne są dowodem na to, że Wikipedia jest niepewnym źródłem wiedzy."			✓	Wikipedia ma mechanizmy kontroli, ale wojny edycyjne pokazują jej słabości i niedociągnięcia.
8	"Nazewnictwo miast w Wikipedii jest jedynie kwestią lingwistyczną, a nie historyczną."		✓		Ignoruje kontekst polityczny i historyczny.
9	"Wikipedia może być wykorzystywana do szerzenia dezinformacji."	✓			Raport ISD i CASM dotyczący rosyjskich edycji.
10	"Edytorzy Wikipedii powinni usuwać wszystkie kontrowersyjne informacje."		✓		Wikipedia powinna prezentować różne punkty widzenia, nie cenzurować.

Temat do dyskusji:

Jakie kroki mogą podjąć użytkownicy (nie tylko moderatorzy) Wikipedii, aby zwiększyć jej wiarygodność? Czy zasada neutralnego punktu widzenia jest możliwa do utrzymania w przypadku tematów historycznych?